

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudců JUDr. Josefa Baxy a JUDr. Ivo Pospíšila v právní věci žalobce: **R. G.**, zastoupen Mgr. Petrem Václavkem, advokátem se sídlem Opletalova 1417/25, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 6. 2020 č. j. OAM-591/ZA-ZA11-ZA21-R2-2017, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 1. 10. 2020, č. j. 60 Az 32/2020 - 45,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalobce, který je občanem Ruské federace, K., vyznává islám a pochází z D., podal dne 19. 7. 2017 žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice. Důvodem jeho žádosti byla zejména obava ze soukromých osob (islámských radikálů), kteří po něm požadovali peníze; v případě nezaplacení mu vyhrožovali ublížením členům jeho rodiny.

[2] Žalovaný nejprve rozhodnutím ze dne 15. 2. 2018 žalobci mezinárodní ochranu dle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, neudělil. Krajský soud v Hradci Králové však toto rozhodnutí rozsudkem ze dne 29. 10. 2019, č. j. 29 A 7/2018 – 43, zrušil a vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení. Dospěl totiž k závěru, že žalovaný vycházel z nedostatečně zjištěného skutkového stavu. Žalovaný poté v rámci dalšího řízení doplnil skutková zjištění o další informace ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv v Ruské federaci. Rozhodnutím ze dne 25. 6. 2020 opět žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany nevyhověl.

[3] Žalobce podal proti rozhodnutí žalovaného žalobu, kterou Krajský soud v Plzni (dále jen „krajský soud“) v záhlaví specifikovaným rozsudkem zamítl. Podle krajského soudu z azylového příběhu žalobce neplyne, o který důvod pronásledování ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu se mělo v jeho případě jednat. U žalobce nejsou naplněny ani důvody pro udělení doplňkové ochrany z důvodu hrozícího nebezpečí vážné újmy podle § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu. Soud se tak ztotožnil s žalovaným, že žalobce může před hrozbou vážné újmy způsobené vydíráním ze strany soukromých osob využít ochrany Ruska, jehož je státním občanem (§ 2 odst. 5 zákona o azylu). Za nedůvodné považoval soud rovněž žalobní námitky

směřující proti závěru žalovaného o možnosti vnitřního přesídlení žalobce z Dagestánu do jiné části Ruské federace.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[4] Žalobce (stěžovatel) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2020 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), a navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek i rozhodnutí žalovaného zrušil.

[5] Stěžovatel nejprve zopakoval svůj azylový příběh a poté krajskému soudu vytkl, že na něj chybně nepohlížel jako na příslušníka určité sociální skupiny a nesprávně se odmítl zabývat hrozbou přiměřené pravděpodobnosti pronásledování s odkazem na absenci uznaného právního důvodu pronásledování. Stěžovatel byl ze strany wahabbitů nebo šahidů pronásledován z důvodu své příslušnosti k sociální skupině – podnikatelům. Soud tak nesprávně vyhodnotil, že náboženští radikálové jednali čistě se zjištěným motivem.

[6] Nesprávné jsou dle stěžovatele rovněž závěry krajského soudu týkající se ochrany před vážnou újmou a možnosti vnitřního útěku. Stěžovatel netvrdil své specifické postavení coby příslušníka kumycké národnosti obývající autonomní oblast Dagestánské republiky výlučně ve vztahu k vnitřnímu útěku, ale rovněž ve vztahu k účinné ochraně prostřednictvím obecně funkčního systému právní ochrany. Protiteroristické operace proti náboženským radikálům nemohou představovat konkrétní přiměřené kroky učiněné za účelem zabránění působení vážné újmy. Stěžovatel nesouhlasí se závěrem soudu o nevyužití všech možností domácí ochrany, neboť je zřejmé, že propojení radikálních náboženských skupin se strukturou policejních složek činí jakékoliv kroky neúčinnými.

[7] Krajský soud, stejně jako před ním žalovaný, nesprávně založil právní závěr o možnosti přesídlení stěžovatele do jiných částí Ruské federace s odkazem na velice obecnou informaci, ze které vyplývá, že vnitrostátní migrace je zcela běžným jevem a po celém území Ruské federace existují dagestánské diaspory. Žalovaný se vůbec nezabýval možným propojením nestátních zájmových skupin se složkami státní moci po celém území domovského státu stěžovatele. Krajský soud pak zcela rezignoval na povinnost provést v této souvislosti test přiměřenosti. Výběr určité oblasti Ruské federace je ve skutečnosti limitován, ba dokonce fakticky znemožněn; není pravdou, že jedinou závažnou překážkou je možný diskriminační přístup policejních složek při kontrole dokladů občanů neslovanského původu. Žalovaný ani krajský soud se nezabývali tím, že náboženští radikálové si mohou stěžovatele v jiných částech Ruské federace vyhledat.

[8] Žalovaný ve svém vyjádření navrhl odmítnutí kasační stížnosti pro její nepřijatelnost.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[9] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení. Kasační stížnost je přípustná. Jedná se však o věc mezinárodní ochrany, a proto se soud podle § 104a s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele. Není-li tomu tak, je nutno kasační stížnost odmítnout jako nepřijatelnou. Institut nepřijatelnosti a jeho dopady do soudního řízení správního Nejvyšší správní soud podrobně vyložil v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS.

[10] Nejprve se soud zabýval namítanou nepřezkoumatelností napadeného rozsudku. Neshledal přitom nepřezkoumatelnost z důvodu jeho nesrozumitelnosti, neboť krajský soud se věnoval podstatě žalobní argumentace a srozumitelně vysvětlil, proč ji nepovažuje za důvodnou. Podrobně se zabýval stěžovatelem tvrzenými důvody, které shodně s žalovaným neshledal jako relevantní pro udělení azylu či doplňkové ochrany. Napadený rozsudek rovněž není nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů; je založen na dostatečných skutkových a na nich vystavěných právních důvodech. Vychází z dostatečně zjištěného skutkového stavu, který byl ve světle konkrétních okolností případu řádně a správně vyhodnocen. Nejvyšší správní soud má za to, že v tomto směru odpovídá požadavkům, které na rozhodování soudu (a žalovaného) kladl rozsudek ze dne 25. 4. 2019, č. j. 5 Azs 207/2017 - 36, na nějž stěžovatel odkazuje.

[11] Krajský soud správně uzavřel, že stěžovatel nebyl pronásledován ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu pro svou příslušnost k určité sociální skupině – podnikatelů. Z judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá, že aby bylo možno určitou skupinu osob vnímat jako sociální skupinu v azylově relevantním smyslu, je třeba, aby motivujícím důvodem pronásledování byla právě příslušnost k této skupině. Je však nutno zdůraznit, že byt' určité vrstvy podnikatelů v Ruské federaci mohou být vystaveny nátlaku ze strany organizovaného zločinu, včetně fyzického násilí, jedinou motivací takového chování je materiální obohacení těchto zločineckých struktur (viz usnesení NSS ze dne 22. 7. 2014, č. j. 9 Azs 117/2014 - 93, rozsudky NSS ze dne 19. 5. 2004, č. j. 5 Azs 63/2004 - 60, č. 364/2004 Sb. NSS, či ze dne 14. 1. 2004, č. j. 2 Azs 69/2003 - 48). Z azylového příběhu stěžovatele přitom vyplývá, že rovněž v jeho případě bylo jednání vyděračů motivováno právě snahou získat od stěžovatele peníze.

[12] Nejvyšší správní soud je rovněž přesvědčen, že zde existuje dostatek skutkových důvodů pro závěr, že stěžovatel může k ochraně před vydíráním ze strany soukromých osob (islámských radikálů) využít systému právní ochrany v zemi původu, tj. v Ruské federaci, resp. Dagestánu. Z podkladů shromážděných ve správním spisu neplyne automatické propojení radikálních náboženských skupin se strukturou policejních složek. Naopak z nich je zřejmé, že ruské státní orgány vystupují proti wahhabitům a salafistům na území Dagestánu zcela nekompromisně a oproti dřívějšímu období se zprětrhaly vazby mezi těmito radikály a bezpečnostními složkami (viz Informace o bezpečnostní situaci a postavení salafistů v Dagestánu ze dne 22. 11. 2019). Krajský soud rovněž správně uvedl, že nedostupnost či neefektivnost policejní ochrany v zemi původu nevyplývá ani z tvrzení stěžovatele, neboť on sám všech možností této ochrany nevyužil. Stěžovatel jednou kontaktoval policii s tím, že byl vydírán, avšak nevyčkal na další postup policie, ale rozhodl se odcestovat hned poté, co jej kontaktovala neznámá osoba a sdělila mu, že se dopustil chyby, pokud věc policii oznámil. Nelze tak považovat za opodstatněné tvrzení stěžovatele, že jeho snaha obrátit se na státní orgány byla zcela bezvysledná.

[13] Krajský soud rovněž při svém posouzení zohlednil, že stěžovatel je příslušníkem kumycké národnosti, resp. osobou neslovanského původu, neshledal ovšem, z jakého důvodu by mu pro jeho etnický původ neměla policie v Machačkale poskytnout náležitou pomoc. Takové důvody ostatně nijak nespécifikoval ani sám stěžovatel. Stěžovateli tak nelze přisvědčit, že by byl pro jeho případ příležitý odkaz na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008 - 70, č. 1749/2009 Sb. NSS, resp., že by patřil do určité specifické skupiny, které by systém právní ochrany neposkytoval dostatečně účinnou ochranu.

[14] V posuzované věci tedy z podkladů shromážděných ve správním spise ani z tvrzení stěžovatele nevyplývá, že by orgány v zemi původu nebyly schopny či ochotny poskytnout stěžovateli účinnou ochranu před vážnou újmu způsobenou nestátními subjekty. Neúspěšnost

či bezvýslednost policejní ochrany tak nebylo možno bez dalšího shledat (viz např. rozsudek NSS ze dne 31. 10. 2008, č. j. 5 Azs 50/2008 - 62).

[15] V napadeném rozsudku se krajský soud taktéž správně a v souladu s judikaturou (viz zejména rozsudky NSS ze dne 28. 7. 2009, č. j. 5 Azs 40/2009 - 74, či ze dne 27. 10. 2011, č. j. 6 Azs 22/2011 - 108) vypořádal s otázkou možnosti přesídlení stěžovatele do jiné části Ruské federace. Ve správním spisu jsou obsaženy informace týkající se konkrétně migrace obyvatel Dagestánu (viz Informace OAMP, 20. března 2020, Vnitřní migrace s důrazem na migraci z Dagestánu). Z nich vyplývá, že taková migrace je běžný jev a že v různých částech Ruska existují početné dagestánské komunity. Tato skutečnost je přitom jistě pádným argumentem ve prospěch toho, že i stěžovatel mohl oprávněně a bezpečně odcestovat do jiné části Ruské federace. Ze zpráv o zemi původu nevyplývá, že by zde existovalo propojení nestátních zájmových skupin se složkami státní moci po celém území Ruské federace, resp. že by se takto dařilo náboženským radikálům vyhledat vydírané osoby i v jiných částech země. Žalovaný i krajský soud nicméně uznali, že zde může existovat překážka spočívající v potencionálním diskriminačním přístupu policejních složek při kontrole dokladů podle rasy a etnického původu. Krajský soud však v této souvislosti správně uvedl, že proti takové činnosti se případně stěžovatel může bránit kontrolními mechanismy uvnitř policie, a nepředstavuje tak podstatnou překážku možného přesídlení.

[16] Stěžovatel rovněž v kasační stížnosti upozornil, že zpráva Freedom House z roku 2020 uvádí, že v Ruské federaci existují určitá omezení týkající se svobody pohybu a výběru bydliště; některé krajské či oblastní orgány zavádějí registrační pravidla, která omezují právo občanů vybrat si místo svého bydliště a obvykle jsou namířena proti etnickým menšinám a migrantům z Kavkazu a Střední Asie. Z uvedeného však nelze dovodit, že by bylo těmto etnickým menšinám přemístění do jiné části Ruské federace znemožněno. Posouzení žalovaného i krajského soudu tedy kasační soud považuje za souladné s podklady obsaženými ve spisu.

[17] Vzhledem k výše uvedenému Nejvyšší správní soud uzavírá, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje zájmy stěžovatele, a proto není důvod pro její přijetí k věcnému projednání. Posuzovaná věc se netýká otázek, které dosud nebyly řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu, ani těch, které jsou řešeny rozdílně, stejně tak nebyl shledán důvod k judikатурnímu odklonu. Kasační soud neshledal zásadní pochybení krajského soudu, ať už v nerespektování soudní judikatury, nebo ve formě hrubého pochybení při výkladu práva. Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost podle § 104a odst. 1 s. ř. s. odmítl pro nepřijatelnost.

[18] Výrok o náhradě nákladů řízení se při odmítnutí kasační stížnosti opírá o § 60 odst. 3, větu první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, pokud byla kasační stížnost odmítnuta.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 4. února 2021

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu